

Comfort, veiligheid en uiterste precisie

Radiotherapie (of bestraling) is één van de standaardbehandelingen tegen kanker, al dan niet in combinatie met chemotherapie en/of een operatieve ingreep. De techniek, de planning en de toediening van de bestraling evolueren voortdurend en worden steeds efficiënter. Het doel is om de tumor met uiterste precisie te raken, terwijl de omliggende gezonde weefsels zoveel mogelijk gespaard worden. De genezingskansen nemen hierdoor toe, terwijl de nevenwerkingen afnemen. Dit alles vergt een grote accuraatheid. Met een doorgedreven en strikt kwaliteitsprogramma verzekert de dienst Radiotherapie de grootst mogelijke betrouwbaarheid en veiligheid. Wij nemen u even mee voor een rondleiding achter de schermen.

3. Een fysicus en/of dosimetrist optimaliseert vervolgens het behandelplan op de planingscomputer. De tumor moet een maximale bestralingsdosis krijgen, terwijl de schade aan de omliggende gezonde weefsels geminimaliseerd wordt. Elke patiënt krijgt een op maat gemaakt behandelingsplan. De berekeningen worden uit veiligheidsoverwegingen altijd gedubbelchecked door een collega én een onafhankelijk computersysteem. Bovendien worden alle bestralingsplannen voor de start van de behandeling uitgemeten met precisie meetapparatuur.

2. De dienst Radiotherapie beschikt over een eigen CT-simulator, waar de praktische voorbereiding op de bestraling plaatsvindt. In deze fase worden markeringstekens in speciale inkt aangetekend op de huid van de patiënt waarop de patiënt tijdens de eigenlijke bestraling zal ingesteld worden.

Veel aandacht gaat ook naar een comfortabele houding en een veilige positionering van de patiënt. Het is noodzakelijk om de bewegingsmogelijkheid van de patiënt tijdens de bestraling zoveel mogelijk te beperken. Voor patiënten met een hoofd-hals-tumor wordt bijvoorbeeld een masker op maat gemaakt, zodat de tumor met uiterste precisie en op een veilige manier bestraald kan worden.

1. Patiënten op de dienst Radiotherapie worden stap voor stap begeleid gedurende het volledige traject. Elke behandeling begint met een eerste consult bij de behandelende arts, die in overleg met de patiënt een behandelingsplan opmaakt. De patiënt krijgt meteen een algemene informatiebrochure aangeboden. Even later volgt een eerste informatief gesprek met een sociaal verpleegkundige. De patiënt krijgt hier informatie op maat en wordt wegwijs gemaakt in het aanbod van extra hulp, bijvoorbeeld op het vlak van vervoer, administratie, psychosociale ondersteuning of financiële tegemoetkomingen.

Feiten en cijfers

- Dagelijks behandelt de dienst Radiotherapie 100 tot 120 patiënten. In 2016 werden 1.361 patiënten behandeld, samen goed voor 24.233 bestralingsfracties.
- De dienst Radiotherapie beschikt over 4 lineaire versnellers en 1 CT-simulator.
- De dienst heeft verschillende accreditaties (kwaliteitscertificaten), waaronder de QUATRO, EUSOMA en JCI.
- Kwaliteitsindicatoren, protocollen en procedures vormen de ruggengraat van het

4. Om fouten in de patiëntidentificatie te vermijden, ontvangt elke patiënt een persoonlijke badge met daarop zijn foto, naam, voor- naam, geboortedatum en een unieke streepjescode. Met deze streepjescode kan de patiënt via een handscanner (zie foto) zelf zijn behandelplan opladen. Daarenboven volgt voor elke bestraling nog een actieve patiëntidentificatie. Zo zijn vergissingen en persoonsverwisselingen nagenoeg uitgesloten.

5. Op de behandeltafel wordt de patiënt zo nauwkeurig mogelijk gepositioneerd zoals tijdens de CT-simulatie. De positie van de behandeltafel kan in zes dimensies (3 verschuivingen en 3 rotaties) aangepast worden. Met beeldvormingstechnieken wordt de positie van de patiënt gecontroleerd en indien nodig aangepast tot op de millimeter. Deze grondige controle en voorbereiding op de bestraling vergt ongeveer drie vierde van de totale behandelings tijd. Een standaard bestraling duurt doorgaans 2 tot 6 minuten.

6. Een verpleegkundig technoloog controleert dagelijks met de genomen beelden of de positie van de patiënt overeenstemt met die van de CT-simulatie. Alle gegevens worden continu opgeslagen in een centrale database, met een regelmatige back-up. Wekelijks en op het einde van de radiotherapiebehandeling worden de gegeven dosis die de patiënt heeft gekregen en alle andere parameters gecheckt.

7. Erg belangrijk in dit technische verhaal is ook de menselijke aanpak. Elke patiënt krijgt psychosociale begeleiding op maat. Ook de behandelende arts volgt elke patiënt persoonlijk op. Mogelijke nevenwerkingen worden voortdurend gemonitord en bij problemen is er altijd een arts beschikbaar. Met een continue tevredenheidsenquête speelt de dienst Radiotherapie kort op de bal. Zo kunnen de patiënten meewerken aan het verder uitbouwen van de kwaliteitstandaard van de afdeling, bijvoorbeeld voor privacy en comfort.

kwaliteitsbeleid. Even belangrijk is een continue en transparante communicatie tussen alle betrokkenen.

- Alle artsen, leidinggevend en medewerkers op de dienst Radiotherapie zijn doordrongen van kwaliteit met patiëntveiligheid als prioriteit.

*Diensthooft: dr. Luc Verbeke
Kwaliteitscoördinator: David Lievens
Hoofdverpleegkundige: Kathleen Vandamme
Hoofd fysicus: dr. Nadine Linthout*